

กฎกระทรวง

กำหนดลักษณะและเนื้อที่ที่ดินที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

พ.ศ. ๒๕๖๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรา ๑๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎกระทรวงกำหนดลักษณะและเนื้อที่ที่ดินที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๙

ข้อ ๓ ในกฎกระทรวงนี้

“พื้นที่ใช้สอย” หมายความว่า พื้นที่ทั้งภายในและภายนอกอาคารที่จัดไว้ตามลักษณะการใช้ประโยชน์เพื่อเป็นพื้นที่ดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และต้องสอดคล้องกับการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษา

“ผังแม่บทการใช้ประโยชน์พื้นที่ใช้สอย” หมายความว่า ผังบริเวณในการจัดพื้นที่ใช้สอยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่แสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบทางกายภาพและการใช้ประโยชน์พื้นที่ใช้สอยให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

“แผนการดำเนินงาน” หมายความว่า แผนการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือกฎกระทรวงว่าด้วยการขออนุญาตและการอนุญาตให้เปลี่ยนแปลงชื่อหรือเปลี่ยนแปลงประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔ ที่ดินที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องติดต่อเป็นผืนเดียวกัน มีเนื้อที่ที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการจัดพื้นที่ใช้สอยของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้อย่างครบถ้วน รวมทั้งรองรับการใช้งานของนักศึกษา อาจารย์ บุคลากร และผู้ใช้งานในกลุ่มอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลตามแผนการดำเนินงาน

ในกรณีที่ที่ดินที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งหรือเปลี่ยนแปลงประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมิได้ติดต่อเป็นผืนเดียวกัน ต้องมีการบริหารจัดการและมีการเชื่อมโยงถึงกันในด้านวิชาการ การบริหารจัดการ ห้องสมุด การให้บริการนักศึกษา การบริหารงานบุคคล การเงิน เทคโนโลยีสารสนเทศ การคมนาคมขนส่ง หรือการอื่นใด ทั้งนี้ ในลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษาและจัดกิจกรรมทางการศึกษาได้โดยสะดวก

ข้อ ๕ การจัดพื้นที่ใช้สอยให้จำแนกตามลักษณะการใช้ประโยชน์ ดังต่อไปนี้

(๑) พื้นที่ใช้สอยเพื่อการจัดการศึกษา

(๒) พื้นที่ใช้สอยเพื่อการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม

(๓) พื้นที่ใช้สอยเพื่อการบริหารวิชาการแก่สังคมและการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

(๔) พื้นที่ใช้สอยเพื่อเป็นที่ตั้งของส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(๕) พื้นที่ใช้สอยเพื่อการสร้างสังคมและการใช้ชีวิตภายในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(๖) พื้นที่ใช้สอยเพื่อเป็นพื้นที่สีเขียวตามแนวทางการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

และหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน

นอกจากพื้นที่ใช้สอยตามวรรคหนึ่ง สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจะจัดให้มีพื้นที่ใช้สอยเพื่อดำเนินพันธกิจตามจุดเน้น ความเชี่ยวชาญ และการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา ด้วยก็ได้

ข้อ ๖ พื้นที่ใช้สอยแต่ละประเภทอาจใช้ประโยชน์มากกว่าหนึ่งลักษณะได้ตามความเหมาะสม แต่ต้องไม่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพโดยรวมของการใช้พื้นที่ใช้สอย คุณภาพและมาตรฐานในการจัดการศึกษา รวมทั้งไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ข้อ ๗ พื้นที่ใช้สอยเพื่อจัดการศึกษาตามข้อ ๕ (๑) อย่างน้อยต้องมีห้องเรียน ห้องบรรยาย ห้องปฏิบัติการ ห้องคอมพิวเตอร์ และพื้นที่เพื่อการเรียนรู้ ที่ทำให้สามารถดำเนินงานให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาตามหลักสูตรและสาขาวิชาที่เปิดสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียนและการรองรับกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา

ข้อ ๘ พื้นที่ใช้สอยเพื่อการวิจัยและการสร้างนวัตกรรมตามข้อ ๕ (๒) ต้องมีโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม เช่น ห้องปฏิบัติการวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์และวิทยาศาสตร์ โรงงานต้นแบบ เครื่องมือและอุปกรณ์ด้านสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ห้องแสดงนิทรรศการ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์ความรู้ทางวิชาการ ส่งเสริมและยกระดับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรและสาขาวิชาที่เปิดสอน สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม ส่งเสริมการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อพัฒนาและแก้ปัญหา ตอบสนองต่อความต้องการและความจำเป็นของแต่ละพื้นที่ และประเทศในภาพรวม หรือสร้างเสริมระบบนิเวศการวิจัยที่เชื่อมโยงกับชุมชน ภาคอุตสาหกรรม และภาคส่วนอื่น

ข้อ ๙ พื้นที่ใช้สอยเพื่อการบริการวิชาการแก่สังคมและการทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมตามข้อ ๕ (๓) ต้องมีพื้นที่สำหรับกิจกรรมการถ่ายทอดองค์ความรู้ การวิจัย การสร้างนวัตกรรม เพื่อให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนและสังคม หรือการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน เผยแพร่ และต่อยอดมรดกทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ เพื่อให้คำปรึกษา ศึกษาวิจัย ค้นคว้า อบรม เรียนรู้ หรือดำเนินโครงการแก่ชุมชนหรือประชาชนทั่วไป เช่น สถานที่จัดนิทรรศการ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม ศูนย์บริการวิชาการ

ข้อ ๑๐ พื้นที่ใช้สอยเพื่อเป็นที่ตั้งของส่วนงานภายในตามโครงสร้างการบริหารและการแบ่งส่วนงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามข้อ ๕ (๔) ต้องมีพื้นที่ของส่วนงาน เช่น สำนักงาน คณะ สถาบัน หรือศูนย์ สำหรับการดำเนินงานและสนับสนุนการดำเนินงานตามหน้าที่และอำนาจ วัตถุประสงค์ และพันธกิจ

ข้อ ๑๑ พื้นที่ใช้สอยเพื่อการสร้างสังคมและการใช้ชีวิตภายในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามข้อ ๕ (๕) ต้องมีพื้นที่รองรับการทำกิจกรรมและการใช้ชีวิตที่ครอบคลุมกิจกรรมด้านกีฬา การออกกำลังกาย โภชนาการ ดนตรีและนันทนาการ การพักผ่อนหย่อนใจ การพบปะสังสรรค์ การประกอบศาสนกิจ การปฐมพยาบาลและการให้บริการด้านสุขภาพเบื้องต้น การแสวงหาความรู้ตามอัธยาศัย หรือกิจกรรมอื่น เพื่อเสริมสร้างสุขภาวะ ทักษะชีวิต และทักษะสังคม ให้แก่นักศึกษา อาจารย์ บุคลากร และผู้ใช้งานกลุ่มอื่นของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ข้อ ๑๒ พื้นที่ใช้สอยเพื่อเป็นพื้นที่สีเขียวตามข้อ ๕ (๖) ต้องมีพื้นที่สีเขียวในสัดส่วนที่เหมาะสมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ โดยอาจกำหนดพื้นที่สีเขียวในลักษณะแนวราบ แนวตั้ง หรือแบบผสมผสาน ตามลักษณะของพื้นที่ เพื่อเสริมสร้างระบบนิเวศและทัศนียภาพของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน อีกทั้งเป็นแบบอย่างในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและส่งเสริมคุณค่าทางด้านสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการบริหารจัดการที่ให้ความสำคัญกับการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมภายใต้หลักการการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ข้อ ๑๓ พื้นที่ใช้สอยเพื่อดำเนินพันธกิจตามจุดเน้น ความเชี่ยวชาญ และการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามข้อ ๕ วรรคสอง ต้องมีพื้นที่เพื่อสนับสนุนการดำเนินการดังกล่าวของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้น

ข้อ ๑๔ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาความเหมาะสมและเพียงพอของที่ดินที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้ผู้ขอรับใบอนุญาตจัดตั้งหรือผู้ขออนุญาตเปลี่ยนแปลงประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจัดทำผังแม่บทการใช้ประโยชน์พื้นที่ใช้สอยและสำเนาใบอนุญาตประกอบวิชาชีพของผู้ออกแบบผังแม่บทการใช้ประโยชน์พื้นที่ใช้สอย ยื่นไปพร้อมกับคำขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือคำขออนุญาตเปลี่ยนแปลงประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการขออนุญาตและการอนุญาตให้เปลี่ยนชื่อหรือเปลี่ยนแปลงประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแล้วแต่กรณี

ผังแม่บทการใช้ประโยชน์พื้นที่ใช้สอยตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับพื้นที่ใช้สอยประเภทต่าง ๆ เนื้อที่และสัดส่วนของพื้นที่ใช้สอยในแต่ละประเภท อาคารและสิ่งปลูกสร้าง โครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ระบบการสัญจร ภูมิทัศน์ภายในพื้นที่ใช้สอย ที่สอดคล้องกับแผนการดำเนินงาน และรายละเอียดอื่นตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาประกาศกำหนด

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนประสงค์จะเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์พื้นที่ใช้สอยเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงแผนงานตามพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนหรือด้วยเหตุผลประการอื่น ให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนปรับปรุงผังแม่บทการใช้ประโยชน์พื้นที่ใช้สอยเสนอสภาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้ความเห็นชอบ

ข้อ ๑๖ รายละเอียดเกี่ยวกับที่ดินที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาตามมาตรา ๑๒ ที่ระบุไว้ในคำขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือคำขออนุญาตเปลี่ยนแปลงประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการขออนุญาตและการอนุญาตให้เปลี่ยนชื่อหรือเปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่กฎหมายนี้ใช้บังคับและยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา ให้พิจารณาตามกฎหมายที่กำหนดลักษณะและเนื้อที่ที่ดินที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๙ จนกว่าการพิจารณาคำขอดังกล่าวจะแล้วเสร็จ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๗

ศุภมาส อิศรภักดี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษากำหนดให้มีการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาและกำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณ ให้สอดคล้องกับการจัดกลุ่มดังกล่าว สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแต่ละแห่งมีจุดมุ่งหมาย พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และศักยภาพแตกต่างกัน ทำให้การใช้พื้นที่ในการจัดการเรียนการสอน การให้บริการทางการศึกษา และการบริหารจัดการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีความหลากหลาย ประกอบกับปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษา ทำให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนสามารถบริหารจัดการการใช้พื้นที่ของตนเพื่อรองรับการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายและพันธกิจของการจัดการอุดมศึกษาภายในเนื้อที่ที่มีขนาดเล็กลงได้ สมควรปรับปรุงการกำหนดลักษณะและเนื้อที่ของที่ดินที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งหรือเปลี่ยนแปลงประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จากการกำหนดจำนวนเนื้อที่ขั้นต่ำของที่ดินที่จะใช้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเป็นการกำหนดเนื้อที่ที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการจัดพื้นที่ใช้สอยประเภทต่าง ๆ รองรับการทำงานตามพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนอย่างครบถ้วน เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินได้อย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้